

Mordaunt Áp-tÁse

Hozzájadt: Szikora László

2008. június 24. Kedd 22:46

Utolsó frissítés 2016. március 17. Csütörtök 10:03

Sok idő eltelt az előző hajám befejezése óta, amely után azonnal nekikezdtem az új makett készítésének, de a készítmények egy kicsit változtak és az elmúlt másfél évben nagyon kevés időm jutott a maketkezésre. Talán jutottam oda, hogy már tudok valamit felmutatni, ezért elkezdem a cikksorozatot, de ne várjatok gyors előrehaladást.

Tehát az angol HMS Mordaunt negyed osztályú sorhajó makettjét kezdtem el az Euromodels kit rajzai alapján. Választásom azért esett erre, mert a régi modellekben is és a új-és-társakban is egy előző szériájú hajónak talán, vagy előző kevesen építették meg, legalábbis az interneten nem sok fotót, cikket találtam róla. Ez a készletből a készítmény fotója, tehát ez az alap, ennél csak szebbet szabadna csinálnom, legalábbis ez a cél, azután majd megírtuk!

Á

Á

A készlet M 1:60-as méretarányú. Viszont szeretnék egységes, azonos méretarányú hajókat csinálni, ezért a felnagyoltam 1:50-re. A máshely falán láthatóak a rajzok, a gyártó tudok modelleket venni, valamint pihenésükkel elnézegetem, és lelki szemeimmel látom a leendő makettet.

Á

A gerincet és a bordákat 6-os rétegelt lemezből vágtam ki. Ez a kit rajzai alapján készített bordázat, azt hiszem látható, hogy van ahol 10 cm is van a bordák között, ami előző nagy távolság a palánkozáshoz, főleg, hogy az meg az á-vek, és nem lesz előző merev a hajótest.

Á

Ezért megírtam a bordák számát, a gyártó majd nem olyan lett, mint egy igazi bordázat. Ideiglenesen felraktam a fedőlapokat, melyeket 3-as rétegelt lemezből vágtam ki.

Â

Felkerülte az orrtájké, valamint a bordák oldalán kivágtam/reszeltem a szárvázat süllyesztett palánk helyét, mely az első palánk felrakásánál lesz nagy segítség.

Â

Azt természetesen tudtam, hogy a plusz bordák átlában lesznek az ágyőny-lásoknak, de hogy kő helyen még az erőd bordákba is belezavar?! Ezért valószínűleg az ágyőablakkereteket a palánkozás elétt belevágtam.

Â

Ekkor elérkezett a tőli időszak, meg egy bordatőrös (szerencsére nem a hajás!), így a szokásos tőli faragásról írt. Gondolom a kőszlethez főmőntőtt figurákat adnak és a rajzok is eléggé elnagyoltak, de azért belevágtam.

Â

Az én "faragásom" amolyan kőzzel-lájjal módszerrel készült. A vőszakket rőscsavarhőz kőszletből megkősz jő meg lehetett őlezni és a használatot is jő bő-rja.

Â

Kis turbómarókat is használtam a Proxonhoz. Ami a legjobban bejőtt, az a győmőjnttal felsőrt csiszolőfej, ami őgy mőkdik, mint a csiszolőpapő-r és persze a fa nem nagyon koptatja. őletem vőgőig hasznájlhatom!

Â

Itt látható a folyamat egy kicsit leegyszerűsítve: először kivágom a felrajzolt formát, majd vésővel kinagyolom a szinteket, ezután maróval, vésővel, a legvégén finom csiszolópapírral, gumikával kialakítom az alakot.

Â

Még jó, hogy megmenekítettem egy egyforintost, így látszik, hogy még 1:50-ben sem túl nagyok ezek a dőlékszögek.

Â

A tárfalakjai. Az emberbiztonságilag nem az erősségem, de bírom benne, hogy a kerényezet az aranyfestés rajta.

Â

A taffelzet belső végfalának a domborműve, ezzel is elszárazítottam egy darabig!

Â

Ez egy saját készítésű pantográf, azaz megoldás, melybe egy Proxon maróval lehet befogni. Ezt azért találtam ki, mert előzőleg sok egyforma faragás dőlékszöge volt, de átnézni nem akartam, legyen csak fából minden!

Â

Kifaragtam a mintát kétszeres nagyságban, ezt megoldom le a tapogatóval, amelynek mindig a maró kétszeresének lenni (ebben az esetben, amikor 1:2-ben kicsinyítjük!)

Â

Itt dolgozik az ÂjtmÂ©rÂ' 1 mm-es gÂ¶mbmarÂ³. Alakul a forma! Kb. fÂ©l Â³ra egy alak elkÂ©szÂ-tÂ©se.

Â

Ez az eredmÂ©ny. TermÂ©szetesen mÂ©g rÂ¶ kell dolgozni, mivel a marÂ³ rÂ¶diuszokat hagy, tehÂ¶t ez csak egy nagyolÂ¶s, nagy segÂ-tsÂ©g, mert a mÂ©retek egyformÂjk Â©s a fÂ' formÂjk mÂ¶r adottak.

{mospagebreak title=2. rÂ©sz}

ElÂ©g rÂ©gen volt, mikor elkezdtem a Mordaunt Â©pÂ-tÂ©sÂ©t, illetve az Â©pÂ-tÂ©s elsÂ' rÂ©szÂ©nek megjelenÂ©se tÂ¶tÂ©ve volt. TalÂ¶jn mÂ¶r majdnem a â€žzröncstemetÂ'beâ€• kerÂ¼lt a cikk. Sajnos kevesebb lett a szabadidÂ'm, valamint mÂ¶s projecteken dolgoztam (terasz pavilonnal, konyhaszekrÂ©ny, kocsibeÂ¶llÂ³, â€i), illetve lehet, hogy egy kicsit â€žalkotÂ³i vÂ¶lsÂ¶gbaâ€• kerÂ¼ltem. EgyedÂ¼li makettes aktivitÂ¶som a talÂ¶lkozÂ³kon valÂ³ rÂ©szvÂ©tel volt Â©s a legutÂ³bbin rettenet rosszul Â©reztem magam, hogy a sok kÂ©sz Â©s fÂ©lkÂ©sz hajÂ³ kÂ¶zÂ© csak rumot tudtam vinni (azÂ©rt ennek is Â¶rÂ¼lte tÂ¶bbiek!). SzÂ³val ismÂ©t kikÂ¶ltÂ¶ztem a mÂ±helybe. LÂ¶tszÂ¶lag nem sokat haladt a hajÂ³, de sok mindent elÂ'kÂ©szÂ-tette. Egy makettezÂ'tÂ¶rsunk szintÂ©n a Mordauntot kezdi Â©pÂ-teni Â©s egy kicsit meglepÂ'dve kÂ©rdezte, hogy mi az a sok mind amit elÂ' kellett kÂ©szÂ-tenem. Egy kicsit neki is szÂ¶ ez a mÂ¶sodik rÂ©sz:

A palÂ¶nkozÂ¶s miatt a bordÂ¶kat megsÂ±rÂ-tettem, ahogy azt elÂ'zÂ'leg mÂ¶r Â-rtam, de a tatnÂ¶l ismÂ©t egy nagy Â±rrel talÂ¶lkoztam. A kÂ©pen lÂ¶thatÂ³ az utolsÂ³ rÂ©tegteltemez borda, ezutÂ¶jn a tattÂ¼kÂ¶rig a rajz szerint a levegÂ'ben lÂ³gna a palÂ¶nk. EzÂ©rt â€žÂ¶csoltamâ€• mÂ©g hozzáj egy tartÂ³szerkezetet, mely egyben a tattÂ¼krÂ¶t is biztonságosan fogja rÂ¶g. Emellett az alatta levÂ' Â-ves rÂ©szt is bordÂ¶san oldottam meg.

A sÂ±rÂ±bb bodÂ¶zÂ¶s Â©s a nem tÂ¶ gondos megtervezÂ©se miatt tÂ¶bb helyen a bordÂ¶khoz kerÂ¼ltek az Â¶gyÂ¶nyÂ-lÂ¶ ezÂ©rt, illetve az egyszeri palÂ¶nkozÂ¶s miatt elÂ're beÂ©pÂ-tettem az ablakokat. Az Â¶rbÂ³cok alsÂ³ darabjait is elkÂ©szÂ-tette

beillesztetem, amíg meg láttam a csatlakozási pontjait és be tudtam állítani, így ha arra kerül a sor, csak bekenem ragasztással és mehet a helyére.

Itt már lefestve játszani késznek az ügynyálak, valamint megújultak fekete felület lapokat fogattam fel, ezek tartják majd az ügynyálakat.

A kritikus szemek biztosan észrevették, hogy több helyen csavart használtam, lehet, hogy triviális, de remekül lehozta a fedélzet rögzített lemezt, illetve az ügynyálak megújult fekete lemezt is így tettem fel, nem bázva a ragasztásban, mikor majd formát nyomom bele az ügynyálakat. Ennek a kápnak még az az érdekessége, hogy a kitűzők úgy tervezték meg, hogy egy darabban nem lehet betenni a fedélzet ezen részét, ezért hosszban is kellett osztanom, így tudtam befűzni a helyére.

A rabszolgáink is töl vagyok, ledaraboltam és megcsiszoltam az összes palántát és pallást, így nem is látszik soknak, pedig jó néhány napom ráment.

Ez a kis csiszológyszerkezetem: vastagsági és homlokcsiszológépek egyben fűzőgáppal meghajtva. A tengedtem a palánták így egyforma vastagok lettek és eltűntek a felszínyomok.

Ős az első palánták! A tat alatti rész, mely minden irányban van. Eddig idegenkedtem a pillanatragasztás kellemesen csalódtam! Kánnnyedőn a csősről a csőre rányomtam a palántákat a vben és már kész is volt! Látszik biztos a kátt, remélem így is marad!

képvetkezés kőp!

Beakasztva a palánkot a ragasztás biztos nem engedi majd el, természetesen azért el kell majd hajlítani!

A fedélzeti deszkák tőrésének imitálására tőrésle módszerrel találkoztam, de próbáltam valami egyszerűbbet magamban annyira, hogy a deszkák leire papírt ragasztgassak! Jól hangzott, hogy filccel hűzzem végig az íveket, ki is próbáltam és jó! Nézett ki az oldalaknál, de mikor a végeit festettem be, rajítottam, ez sem tetszik, mivel felső-vja a festéket. Lehet, hogy más fajta fűződik, vagy valamit nem jól csináltam!

Találtam itthon régi vastag tőrés ceruza hegyeket, ezt hűztam végig az íveken, mivel egy kicsit raj is nyomtam, nem csak megszűnt, hanem egy letűrés is csinált.

Az orr-résznél le kellett pálni, mivel palánkozás után raj nem fűrek hozzá; a fűzőt lefedélzetet. Szű lett a ceruza is módszer.

A gomb raj megvan a kabáthoz! Időközben néha faragtam is.

Természetesen majd meg kap egy festést, gondolom egész más lesz az ísszkőp.

Ezekután már tényleg a palánkokozás kényvetkezik, az sem lesz től gyors menet, de remélem hamarabb fogok jelentkezni a folytatással.

{mospagebreak title=3. rész}

Az utóbbi időben elég lassan haladtam a hajással, ez abból is látszik, hogy majd két évvel ezelőtt jelentkeztem a pártos leírásával, de mint látni fogjátok, azért megint egy kicsit építettem a Mordaunt. Tehát a palánkokat kényvetkezett, melyhez 7x2 mm-es kényrtefa láceket használtam és a Loctite pillanatragasztás gél mellett dántattam. Ez jóval gyorsabb volt, mivel lényegesen gyorsabban haladtam, mint az előző hajásnál használt faragasztással, bár drágább is!

Először a dőrszék alatti palánkokat ragasztottam fel, ezzel adtam meg az aljzatot. Ez az a két világosabb palánk ami kényzárban látszik. Ja, igen, azt még nem mondtam, hogy a palánkokat szárnnyalat szerint szétválogattam, hogy a pácolandó részeknél hasonlóan sárga és fekete legyenek, a festett részeknek meg mindegy, hogy milyen árnyalatú legyen az a deszka.

Még csiszolás előtt is egész jóan látszik ki az a végére sikerült egy jó kényzelkőpet készítenem. Persze az orr rész nem lett ilyen szép, volt mit csiszolni és még a gy is maradtak részek, kisebb hibák. Azzal vigasztalom, hogy az eredmény sem lehetett kénykés!

Megcsiszolva és kigittelve, pácolásra és festésre előkészítve.

Festés után már jás, ha stabilan le tudom tenni a hást, ezrt a szeszttem az illvnyit, nem bonyolítottam túl a csavarral a gerincbe ragztem, Á-gy nem tud elmozdulni a kásábi munkafolyamatok alatt. Hogy egy kicsit elkálnánljn, diával pcoltam, majd lelakoztam.

Az a jó/rossz tulajdonságom, hogy ha valamit a folek, vagy nem tudom, hogyan csináljam, akkor fölretek a dolgot, hogy beörjen. Most ez volt a pcolással: szeszes vagy vizes pcolt használjak? Mi lesz, ha az egés eddigi munkát tnkretek, mert foltos lesz? Szval egy teljesen más tómmával, az ablakkal kezdtem el foglalkozni. Ezen is sokat filáztam, Ás arra jutottam, hogy csak fábá kellene kivitelezni! Mivel gyakorlatilag egy fedzeti rcsot kell csinálnom, csak vökönyabb anyagbá Ás nem derökszáges a szerakással. Ezrt marással Ás fászeléssel kis fogazót csináltam, valamint kicsi léceket melyek belemennek a nótokba.

Az ablakkerethez kicsi T-léceket martam.

Mivel minden ablak más mreté, illetve más szögben áll, egyszeren a rajzot vettem alapul, erre ragasztottam fel a fggléges léceket pillanatragasztával.

A nótokat tészelével a megfelelő szögre igazítottam, majd beleragasztottam a v-zszintes léceket. Meglepé, hogy papárra ragasztott lécek milyen mereven álltak, simán lehetett reszelni, persze azrt a kázzel.

A T-léceket felragz-tve adtam meg a kás formájait.

Levlasztottam a papárrá Ás finoman addig csiszoltam, má-g a fggléges lécek egy s-kba kerétek a v-zszinte

Iáccokkal. A ragasztás olyan jól fogta, hogy csak egy helyen esett ki egy kis darab. Nem rossz arány 14 ablaknál.

A pácolás mindig árt, ágy az oldalzsebekkel folytattam. A kit instrucciójával ellentétben egy darabot faragtam csiszoltam ki. A nehézsége csak annyi, hogy minden oldala szárigben van vagy áves. Az áleket nem csináltam tákkéletesre, mivel ezeken mindenhol d-sziácek lesznek.

Lefestve, ablakokkal. Elfelejtettem az ablakoknál megemlíteni, hogy a festés után vékony plexi lapot ragasztottam az keret mögé, ágy igazi ávegezett hatása lett.

Még egy próbafestés is befejezte a pácolás elát. Azt próbáltam ki, hogy ha az arany festés eltt lenolajkencével a fát, mit viltóztat a kinézetén. A jobb oldalon íthatás kát d-sz kázzal az egyik be volt eresztve, a másik nem. Bőve fotón látszik káláknbség, ez csak a fényviszonyoknak kásshá, a valóságban ták egyforma lett. Ágy a lenolajkiláve!

A hosszú ázfekészálsás után olyan gyorsan lepácoltam a haját, hogy nem is késztált fotás. Itt már a fehér maszkoltam, mivel az a tapasztalatom, hogy ecsettel nagyon rossz fehérret festeni, ezért ezt fjtam, hogy szp homogén legyen.

Áss itt van bepácolva, lefestve! Végül rusztikus tály vizes pácot használtam. A felszársádos ellen a pácolás tábbszár (sokszor!) vizes ruhával benedvesítettem, száradás után 500-as csiszoláppal lesimítottam. Egy idő után már nem szársádtá, akkor jtt a pác, kis labdaccsal felkenve.

Ismét az ablakok a tákárben. A ányeg, hogy a le-rás 3 mm vastag rétegelt lemezt á-r a tákár anyagának.

Ögyesen el is készítem, majd rajzítom, hogy még 100-as szággal sem tudom a taváben rajgzáteni. Ezért csaláshoz folyamodtam és 2-es máanyaglapból ájracsináltam és kis csavarokkal rajgzátem.

A felcsavarozás és ragasztás után bepálíkoztam. Szerintem ágy még szebb, mintha csak simán a ragelt lemez festem.

A fekete részeket is lefestetem, illetve a drórszájk is felkerátek

Közben a fedélzet is alakulgat, a fedézetek készíti homlokfeláteká'l még a faragott orosziánok és az ajtók vasalányoznak

A pácolt feláletet lelakkoztam, ágy már árettebb szá-ne van. Most itt tartok, vágre lájtszádik, hogy ebbá'l mégiscsak hájás lesz!

{mospagebreak title=4.rész}

Folytattam a Mordaunt építést, mégpedig néhány aprósáig elkészítéssel, mivel az előfedélzet rajgzápaláza elátt be kellett raknom a tá»zhelyet és néhány ájgyá, mert később ez szinte lehetetlen. A tá»zhely árd eset, mivel tulajdonképpen csak a komány csa lájtszik, illetve a fedélzet alá beselve talán valami az elejábául. Mindezek ellenére amellet dróntítom, hogy rendesen megcsinálom. A komány terá-tákat kiserkesztetem és rözlemezául kivágtam, majd egy fa sablonon ásszeferasztottam.

A tászhely testét fájba martam ki a táglázattal egyt, majd a tetejét, a platnikat, ajtókat, pántokat, zárokat ráz alakítottam ki és ragasztottam a helyre.

Ezután festéssel feldobtam, bír szerintem jobban nézett ki elte.

Következtek az ágyak. Azon ismét sokáig elmorfondóztam, hogy mivel készítek az ágyacskákat. A zesztergőt gyorsan elvettem, mivel nem olyan jó a kis esztergagó, hogy a profilok nyomásait kibírja, még sokáig tartott volna. Opció volt az íntés is, de ehhez semmim nem volt, valamint réges-régen szerszámok koromban sokszor íntettem, és mindig gond volt a kifolyással, levegővel, no meg nem is igazán szerettem. Valamikor sok évvel ezelőtt Bácskáscsabán, a makett kiállításán egy idős bicsi bemutatta a pantográf esztergagópát, melynek az az volt, hogy nem állással, hanem kicsi maróval forgácsolt, éppen kőtárfogás szegekre volt beállítva. Pantográf van, ágy csak egy forgatászerkezetet kellett csinálnom, melyet egy varrógápmotorral hajtottam meg.

Kétszeres kárvonalmintát készíttettem rétegelt lemezből, talán jobb lett volna valami szávsabb anyagból, de v kibírta azt a pár darabot.

Az eredmény meglepően jó lett, és igen gyorsan haladtam vele. Az persze tény, hogy minden fordulat csőcsra volt járva, még ágy is meg kellett csiszolni egy kicsit.

Ha már a teljes ágyacskákat megsztergáltam és benne voltam, megcsináltam a föl ágyakat is, melyek a alsó fedőlapokon egy csapolással vannak behelyezve a bír elére (még palánkó is elte) beragasztott homloklapokba.

Lefestettem Őket, a fa egyenetlenségem miatt (lehet, hogy jobban meg kellett volna csiszolni?!) egészen intvny kinnt lett.

Ezutn az Őgykocsik alkatrészeit készíttettem el: főtam, martam, esztergáltam, csiszoltam, szval ezekben volt mindenféle munkafolyamat, jkis szrakozás volt.

A röz alkatrészek kvetkeztek: szemek, karikák, Őgycsµ lefogató bilincsek. Itt megmutatok egy nagyon egyszerű trkkít, biztos sokan ismerik, de taln van, akinek Őj lesz. A szemek készítéséhez 0,4 mm-es röz drótot használj, melyet tbberes vezetékbul hztam ki. Persze ez ilyenkor elg grrbe szokott lenni, fµleg, hogy elg lgy is.

Köt sima, s-k lapra van szksg, jelen esetben kszrtt acéllap, de ilyen vkony anyaghoz köt vastagabb r lemez is elg lehet. A köt lap kzt tesszk a drótot és a felsµlapot fel-le tologatjuk, kzben egyre jobban sszenyomjuk, gyakorlatilag mintha nudlit készítennk.

Az eredmny egy teljesen egyenes huzal lesz. Ne vesszen meg benneteket, hogy a fotn ilyen csavartnak ljtzik, ez a valásiban nem ennyire durva, csak felerµs-ti valami fnyhatás.

Egy része a szemeknek meghajlva, az ¼vegecskában a karikák, valamint egy ¼veg fegyverbarnát folyadék. Ezzel azt vettem, hogy ne kelljen a sok kis apró rész alkatrészt festeni, de nem teljesen úgy jött össze, ahogy szerettem volna. Ugyanis a szemeket és karikákat össze szoktam forrasztani, mert ezek a rész huzalok olyan lágyak, hogy beszereléskor egy kicsit jobban meghúzva a kétféle, azonnal deformálódnak. Viszont kiderült, bár a rezet szépen megszereli, de a forrasztást nem sájtatja, sőt valamilyen trutyi keletkezik rajta.

Tehát maradt a festés.

Nem bírtam ki, mellőztem egy gerenda fogpiszkálót, hogy látszódjanak a rétek.

Nem tagadhatom meg a szerzőimköszönetét, terveztem egy kivágás szerzőmot az ajtó és ajtónyílás pántjaihoz, mivel ezekben is kell egy pár darab.

Felszereltem a marógépre, melyet egy próska-t használtam. Szerencsére a 0,2 mm-es rézlemez kivágásához kell től nagy erő, így nem szaggattam szét a gépet. Bejelölgettem a lámpákat és kőzzel adagoltam a lemezt.

Az eredmény, szép egyforma pántok.

Gyorsan fel is raktam pörtykét a fedélzeti ajtókra. A szárléveket domborúval imittam.

Ezeket a kis rőzlemezeket használtam az űgyőcsővek lefogató bilincséhez is, ha máj ott voltak és megfelelő szőlességűek voltak, legalább nem kellett kővel ezét rezet vagdálnom.

A bilincseket máj nem festettem, hanem a barna-tő folyadéket használtam. Annyi problémája volt, hogy száradás utól világos rőteg (gondolom valami oxidáci) keletkezett rajta (jobb oldali űgyő). Mivel a fegyvert is őt kell őrlőni olajjal, ezt is megtőrlőtem egy olajos főtisztával, ő-gy teljesen ő lett (bal oldali űgyő).

őgy ősszeőllt a fegyverzenő. Tovőbbő szabad a pőlya az előfedélzet felrakősa!